

SMITH HENDERSON

MON

TANA

Vertaald uit het Engels door Dirk-Jan Arensman

MEULENHOF

ISBN 978-90-290-9170-1

ISBN 978-94-023-0785-6 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Fourth of July Creek*

Oorspronkelijke uitgever: Ecco, an imprint of HarperCollins Publishers

Omslagontwerp: Allison Saltzman en DPS Design & Prepress Studio,
Amsterdam

Omslagbeeld: *Red Ash*, Bryan Nash Gill, 2007 © erven Bryan Nash Gill
(gepubliceerd in *Woodcut*, Princeton Archetural Press, 2012) en © ARS, NY
and DACS, Londen 2014

Auteursfoto: © Nina Subin

Opmaak binnenwerk: Text & Image, Elp

© 2014 Smith Henderson

Nederlandstalige uitgave © 2017 Dirk-Jan Arensman en Meulenhoff Boekerij
bv, Amsterdam

Published in agreement with the author, c/o Baror International, Inc.,
Armonk, New York, U.S.A.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk,
fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schrift-
telijke toestemming van de uitgever.

VOOR MIJN FAMILIE

Als ik met zekerheid zou weten dat een man naar mijn huis kwam met de bewuste bedoeling me goed te doen, dan zou ik rennen voor mijn leven.

– HENRY DAVID THOREAU

De agent schoot zijn sigaret met zijn wijsvinger het zand-met-grindweggetje voor het huis op, en duwde zijn hoed over zijn haargrens toen de maatschappelijk werker in een stoffige Toyota Corolla aan kwam rijden. Hoewel de voorruit vuil was, zag hij wat blond haar hangen, en hij hield zijn buik in, in de hoop dat de vrouw daarbinnen de moeite van het bekijken waard zou zijn. Wat maar wil zeggen dat hij niet verwachtte wat hij kreeg: een vent van achter in de twintig, dertig misschien, die een spijkerjasje aantrok tegen de koude ochtendlucht die van de berg waaide, weer even de auto in dook, en tevoorschijn kwam met paperassen. Zijn bruine corduroy broek was vaal op zijn magere kont, op de knieën ook. Hij trok dat lange haar met zijn vrije hand achter zijn oren, en kwam aan geslenterd.

‘Pete is de naam,’ zei de maatschappelijk werker, en hij stak het klem-bord en de manilla dossiermap onder zijn arm en schudde de agent de hand. ‘We zijn meestal vrouwen,’ voegde hij daaraan toe, en hij had een glimlach die zo open was, dat de agent er ongemakkelijk van werd.

De agent antwoordde met zijn eigen naam – ‘Eugene’ –, nam zijn hand terug en kuchte in zijn vuist. De maatschappelijk werker wees met zijn kin naar de penning van de agent, een zevenpuntige ster met MONTANA erin gegraveerd, met bergen aan de linkerkant, vlaktes aan de rechterkant, een zon, een rivier.

‘Moet je de mijne zien,’ zei Pete, en hij haalde een lullig gelamineerd kaartje uit zijn portefeuille. ‘Ik heb al zo vaak gezegd dat ik een badge

moet hebben die er niet uitziet alsof-ie verdomme uit een pak cornflakes komt.'

De agent had daarover niet meteen een mening paraat. Hij veegde met een mollige rode duim een vlek van zijn eigen schildje en draaide zich om naar het huis. Het stond vlak naast een steile heuvel en was slecht onderhouden, als het al onderhouden was. Afladderende verf, een schommel op de veranda die aan één roestige ketting bungelde, een ontbrekende ruit waar gescheurd karton voor was geplakt. Kussens van een bankstel, een halve föhn, een paar stukken telefoonkabel, een plastic vergiet en kapot serviesgoed lagen kriskras in de voortuin. Kledingstukken over cederstruiken gesmeten, als primitieve vogelverschrikkers, en het gras dat in wanordelijke hoge plukken uit de grond schoot, sprieten die tussen de kromgetrokken planken van de veranda door staken, op sommige plekken raamhoog. De hordeur hing open achter de plek waar de moeder en haar zoon zaten.

'Shit,' zei Pete. 'Je hebt ze handboeien om moeten doen.'

'Het was dat of ze hadden elkaar vermoord.'

De moeder riep hem toe – 'Pete! Pete!' –, maar hij schudde van nee en ze wendde haar blik af, pissig en mompelend. De zoon keek niet eens op, maar zijn houding moest in haar ogen iets hebben gesuggereerd, want ze draaide zich van hem af en spuugde een paar woorden uit. Van waar ze stonden, konden Pete en de agent niet verstaan wat voor hatelijks ze zei, en ze bleven even staan kijken om te zien of het gekibbel weer zou opvlammen. Dat deed het niet.

Pete deed de opengeslagen map tussen het klembord, klikte met zijn pen en begon aan zijn verslag van het incident. De agent liet zijn biervaatjesbuik een beetje uitpuilen. Ze ontspanden altijd als de maatschappelijk werker zich er eenmaal mee bemoeide, gesust door het gekrabbel van zijn pen, opgelucht dat Pete de zaak nu zou overnemen.

'En, wat is er precies gebeurd?' vroeg Pete, met zijn pen in de lucht.

De agent snoof minachtend, stak nog een sigaret op en vertelde het hem. Ze waren weer bezig geweest, en de buurman had er uiteindelijk genoeg van dat die twee de hele rij huizen er brullend van op de hoogte brachten hoe ze elkaar precies zouden vermoorden, welke uitsteeksels er afgehakt zouden worden en in welke lichaamsopeningen ze die afgehakte ledematen zouden steken. Er waren kinderen in de buurt, had de buurman gezegd, dus was hij erop afgegaan. Hij bonst op de deur. Geen reactie. Hij houdt zijn handen boven zijn ogen om door het raam te kijken. Het klinkt alsof de ruzie door de achterdeur van het huis is gesijpeld. De buur-

man jocht om het huis heen naar het hek aan de zijkant, waar de jongen met zijn luchtbuiks staat. De twee blijven stokstijf staan zodra ze elkaar zien. Dan begint dat joch hem scheel aan te kijken. Om hem bang te maken of omdat hij eindelijk helemáál knetter is geworden, wie zal het zeggen.

‘Heeft hij de buurman daadwerkelijk met zijn geweer bedreigd?’

De agent blies rook uit zijn neus.

‘Die vent herkent een luchtbuiks wel als-ie er eentje ziet.’

‘Juist.’

‘Maar hij heeft het geweer niet op die vent gericht of echt iets dreigends gezegd of zo. Die buurman zei dat-ie zich meer zorgen maakte dat het joch op zijn moeder zou gaan schieten.’

Pete knikte en schreef nog wat op.

‘En toen?’

‘Toen zegt-ie “krijg wat” en hij belt de politie.’

‘En hoe was de situatie toen je hier aankwam?’

De situatie was een fucking teringzooi. De situatie was dat dat joch op de schuine, gedeukte aluminium carport klimt en als een aap op dat verroeste ding staat te stampen. Totdat het hele gammele afdak bonst en kreunt onder zijn gewicht. De moeder die zegt dat ze zweert dat ze zijn ingewanden uit zijn lijf snijdt als dat ding op haar Charger valt, terwijl dat joch maar heen en weer banjert over de carport, zodat die kraakt en begint door te buigen onder zijn gewicht. Nu was de agent zo’n beetje zo ver dat hij dat koppige stuk vreten finaal van dat godverdomde ding af wilde schieten.

Toen werd de situatie interessant.

‘De moeder heeft die luchtbuiks in haar handen, en...’

‘Dat meen je niet,’ zegt Pete.

‘Ja, dat meen ik verdomme wel,’ zegt de agent.

‘Ze schiet op hem?’

‘Voor ik bij haar kan komen, schiet ze, ja. Kijk maar naar die grote striem op zijn onderarm.’

Pete begint te schrijven.

‘En toen?’

Toen springt het joch van de carport, net op het moment dat de agent de luchtbuiks heeft afgepakt en die vrouw naar binnen dirigeert, maar het joch en zijn moeder vliegen elkaar al als twee natte katten in een zak in de haren. Vlak voor de neus van een godverdomde agent, moet je rekenen. Alsof-ie er niet staat. Alle burens staan om hun keurige, normale gazons

in hun bij de hals dichtgehouden badjassen te kijken hoe de agent die twee uit elkaar probeert te halen, staan te kijken alsof het een fucking rodeo is. En die trut – ‘sorry dat ik het zo zeg,’ verontschuldigt de agent zich eindelijk voor al zijn grove taal – wil maar niet ophouden, en die knul wil ook niet ophouden, dus grijpt de agent de eerste die hij te pakken kan krijgen beet – de vrouw, zo blijkt –, werkt haar op haar buik naar de grond en slaat haar in de handboeien, maar pas nadat het joch op haar afrent om haar in haar gezicht te schoppen, wat de agent maar net met zijn eigen lijf weet te voorkomen. En als hij zich realiseert dat hij zojuist een bijzonder pissige politieagent tegen diens borst heeft getrapt, draait die stomme klootzak zich om en zet het op een rennen.

‘En jij dus achter hem aan,’ zei Pete.

Rook sijpelde uit de bleekgele glimlach van de agent.

‘Zie je die pick-up?’ vroeg hij.

‘Ja.’

‘Nou, hij kijkt dus achterom om te zien of ik eraan kom, en knalt zo tegen de open laadbak aan.’

‘Dat moet bevredigend zijn geweest, schat ik.’

‘Dat zijn jouw woorden, broer.’ De agent nam een haal, en blies de rook naar de grond. ‘Maar goed, tegen de tijd ik hem op de veranda heb, zit zij te janken dat ze een maatschappelijk werker heeft die de hele geschiedenis kent en het wel zou regelen. Of ik alsje-, alsjeblijft de maatschappelijk werker wil bellen, vraagt ze.’

Pete knikte en schreef. Zijn arm was moe, dus bukte hij om het laatste met het klembord op zijn dij op te schrijven. De agent zei iets.

‘Pardon?’ zei Pete.

‘En, wat is er nou gaande, tussen die twee?’ vroeg de agent nogmaals.

Pete lachte spottend, niet om die vraag, maar om de enorme omvang van het antwoord. Hoe dat te schetsen. Kort samen te vatten. Er was een heleboel gaande tussen die twee. Dat ging maar door en zou door blijven gaan.

De moeder trok een uitkering, maar ze had een volledige baan aan haar zelfmedelijden. Ze slipperde in een joggingbroek door het huis, rookte een hoop wiet, slikte speed en trok haar haar op een bevallige en tijdelijke manier voor haar gezicht, stak haar oude boezem naar voren, glimlachte lieflijk naar haarzelf, en ontdekte niets in de spiegel dat haar aan wie dan ook of voor wat dan ook aanbeviel. Of dat zou je je in elk geval kunnen voorstellen, zoals ze met haar ogen naar je zat te lonken tot je zei dat ze daarmee moest uitscheiden, dat je het over de kinderen

wilde hebben. Ze ging alleen naar buiten om de cheque van de sociale dienst te innen en langs te gaan bij haar dealer, ergens aan de rand van de Yaak Wilderness. Soms om cornflakes te halen. Je zag haar in de stad, wit gepoederd en opgemaakt, met rode striemen rond haar mond en blauwe om haar ogen, als een abstracte weergave van de Amerikaanse vlag, een soort commentaar op haar land, wat ze op een bepaalde manier ook was. Meestal verhulde ze haar enorme paranoia achter een vliegeniersbril, een lavendelkleurige verenboa, en als ze knetterhigh was, dacht ze dat ze een of andere fee was, en als ze somber was, dacht ze dat ze een vervolgde heks was.

Pete sloeg de manilla dossiermap dicht.

‘De moeder is een ramp. Het grootste deel van haar arbeidsongeschiktheidsuitkering gaat op aan speed.’

‘Ik herken dat joch,’ zei de agent. ‘Heb een aardig strafblad opgebouwd.’

Het joch liet zijn hoofd tussen zijn knieën bungelen. Een recreatieve gassnuiver die naar benzine rook, maar met een ondertoon van mineralen, als een rottende pompoen in heet zand. Andere keren naar Cheetos en sperma. Met die met acne bezaaide huid had je aanvankelijk medelijden met hem. Hij was er, en verdween weer, maar nooit naar school of voor lang of voorgoed. Hij moest nog een schadevergoeding betalen wegens brandstichting (materiaalschuurtje, atletiekbaan) en moest binnenkort voor de rechter verschijnen omdat hij had ingebroken in pick-ups.

‘Hij is een fractie verwijderd van een paar jaar zitten in Pine Hills,’ zei Pete.

‘Zoals een agent mishandelen, bijvoorbeeld.’

Het punt was dat Pete vermoedde dat het joch het begin van iets diagnoseerbaars had, een afwijking of mengeling van stoornissen die een goede psychiater zou opmerken. Maar Pete kon de vijftienjarige nooit zo ver krijgen dat hij naar een afspraak ging, vanwege de jongen zelf of zijn krankzinnige moeder. Hij vertelde hun dat er in de medische literatuur werd geschreven over een nieuw middel dat Ritalin heette. Had er zodra het uit zijn mond glipte spijt van dat hij dat woord had uitgesproken, waarbij ze hem aankeken alsof hij ineens Frans was gaan spreken. Literatuur. Wat voor middelen en literatuur had je nou in de huizen in en rondom Tenmile, Montana. Louis L’Amour, Jim Michener en stripboeken, verkreukelde en bevlekte nummers van *Penthouse*, wat marihuana. *Popular Mechanics* en wat speed van vrachtwagenchauffeurs. De Bijbel, als je geluk had. Mijn god, wat die getikte trut en die stommeling van een zoon van haar niet van Openbaringen zouden maken. Dat zou eruitzien

als iets wat je op de zijkant van een bestelbusje schildert. De gekken en dronkenlappen hier vielen voor Jezus (in de gevangenis, als het de rechtbank behaagt) en tobden vouwen in de rug van het Woord des Heren, raadpleegden het alsof het de I Tjing of een ouijaplankje was. Dan hielden ze zich een goeie vijf, zes maanden aan de Tien Geboden en deelden religieuze pamfletten uit alsof het geluksmuntjes of konijnenpootjes waren. Maar ze begonnen algauw te schipperen, stiekem een borrel te drinken, een joint te roken of een paar uppers te slikken, terwijl ze door de dunne bladzijden bladerden op zoek naar de antwoorden op hun onbenullige vraagjes, alsof je een flink deel van Gods wetten kon volgen door uit Leviticus op te maken wat je voor het avondeten op tafel moest zetten of wat voor kleur sokken je moest dragen.

‘Misschien zou het in een stabiele omgeving wel goed met hem kunnen komen,’ zei Pete. ‘Maar misschien ook niet.’

Op de veranda voelden de moeder en zoon dat de zaken hun ontknoping naderden. Hun maatschappelijk werker had zijn klembord onder de oksel en stond met de agent te praten. De moeder keek toe, las de lichaamstaal van de mannen, een taal waar ze redelijk bedreven in was geraakt door eerdere arrestaties, andere momenten waarop ze moest wachten. In de rechtszaal. Bij de sociale dienst, om zich in te schrijven voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Ze stak haar kin hun kant op in een poging te verstaan wat ze zeiden, maar het joch maakte zich geen zorgen, stom en gedachteloos als een glas lauw water.

‘Maar goed, heb jij zin om een moeder en haar zoon vandaag in de bajes te smijten?’ vroeg Pete.

‘Beslist niet. Maar die twee zijn wel ontzettende idioten.’ De agent liet zijn peuk vallen en trapte hem netjes uit met de punt van zijn laars. ‘Ik dacht dat mams loog dat ze barstte.’

‘Over?’

‘Jou. Bij de centrale wisten ze niet eens dat we een Afdeling Gezinszaken hadden.’

‘Mijn kantoor zit in de kelder van het gerechtsgebouw,’ zei Pete gemoeidelijk. ‘Naast het archief.’

‘Afijn, wat doe je meestal met ze?’

‘Er is geen meestal. Wat kan ik zeggen? Het joch heeft een strafblad. Ik zou hem graag uit Pine Hills houden. Wordt hem iets ten laste gelegd?’

‘Ik weet niet. Verzet tegen zijn arrestatie, lijkt me. Geweldpleging, als je die kant op wil.’

‘Wil je dat?’

‘Wat ik niet wil, is hier weer terug moeten komen.’ De agent drukte met zijn vinger een neusgat dicht, bukte en snoot driftig.

‘Ze er met een waarschuwing vanaf laten komen?’

De agent knikte, veegde zijn neus af met de achterkant van zijn middelvinger.

‘Oké. Maar laat me eerst even met het meisje praten,’ zei Pete, en hij bukte om in de patrouillewagen te kijken.

‘Het meisje?’

Er zat geen meisje in de patrouillewagen. Pete had aangenomen van wel, maar dat was niet zo.

‘Welk meisje?’ vroeg de agent.

Pete negeerde hem en beende de voortuin door en het stoepje op. De moeder boog naar voren en zanikte tegen hem, maar hij liep om haar heen. Ze viel – ‘Hé!’ zei ze –, maar hij was haar al voorbij en het huis in. Het licht dat door de luiken ladderde was ochtendlicht, schoner en feller. Niet dat waar het op scheen het aanzien waard was. Piepschuimen bekers, papieren zakken en vuile kleren in de windwallen van hun komen en gaan. Asbakken op de aangevreten leuning van de bank lagen zo vol peuken dat ze overliepen. Een donkere pot vloeistof stond op de koffietafel, boven op een stapel ongeopende post.

‘Katie?’ riep hij. De hapering in zijn stem verraste hem. Allemachtig, het kon hem echt wat schelen. Zoals hij hier naar binnen was gestormd. Dat hij hier überhaupt was.

‘Kate, ik ben het, Pete.’

Hij legde zijn klembord neer, stapte een kleine wolk fruitvliegjes bij de keuken in en sloeg ze weg bij zijn gezicht, zijn ogen. De nauwe gang in. Beddenlakens met roestkleurige vlekken en de rechthoeken van spaanplaat langs de muur. Een speen. Een doosje van een Happy Meal gevuld met garen. Zakken zand en open verfblikken. Een hamer en een stapel 8-sporencassettes.

‘Katie?’

Er waren gezinnen die je hielp omdat dat je werk was, en je hielp ze aan een plekje in stageprojecten of met het opstellen van een actieplan, en je ging af en toe bij ze kijken of gaf ze een lift naar de verdomde wachtkamer van de huisarts om naar die ontsteking te laten kijken. Dat deed je gewoon. Omdat niemand anders het zou doen. En dan had je mensen die de reden waren dat je dit werk deed. Katie. Waarom.

Fuck waarom. Dat was ze gewoon.

Hij liep langs de kamer van de jongen en riep haar opnieuw. Ze was niet op haar kamer. Alleen een matras op de vloer, een dunne slaapzak en een kopje water. Roze blote poppen. Hij stapte over een platgedrukte kartonnen doos en trok aan het koordje van de kale gloeilamp. Haar kleertjes lagen op de vloer. De schaduw van de agent schoof voor het raam langs. Kut, misschien was ze wel weggerend, de bossen achter het huis in.

De schuifdeur ratelde op zijn rails. Daar.

'Katie, ik ben het, Pete.'

De deur schoof open. Zijn hart bonsde echt. Ze stapte de kamer in, tenger, verlegen en timide. Bijna wit haar, en zo bang dat ze wit zag.

Hij knielde.

'Hé,' zei hij.

Ze wendde haar hoofd af.

'Hé,' zei hij. 'Het is goed. Ik ben er.'

Ze deed haar hoofd omlaag, rende op hem af en sloeg haar armen om zijn hals. Hij hapte naar adem en bij elke ademtocht zoog hij haar haar in zijn mond, en haar hart roffelde in haar kleine vogelkooitjesborst, het kleine vogeltje dat daarbinnen rondjoeg. Het zijne joeg ook. Hij kon de opluchting achter zijn oogbollen voelen, zijn gezicht, in zijn lijf voelen huiveren als uitputting.

'Dus ze zat hier binnen,' zei de agent vanuit de deuropening.

Katie drukte haar hoofd stevig tegen hem aan en hij probeerde zich los te wrikken, maar ze sloot haar ogen tegen hem aan, greep een van zijn oren vast, pakte zijn nek beet en kneep zo hard als ze kon. Pete ging staan, het meisje aan hem vastgekleefd. De agent krabde zich.

'Het is oké,' zei Pete tegen het meisje, en toen nog een keer, harder, tegen de agent die schaaapachtig knikkend vertrok.

'Katie,' zei hij. 'De politiemans is weg.'

Ze keek om te zien of het waar was, niet naar de deur maar naar hem. Een mager blond ding, zo klein in zijn armen. Ze stopte haar handen in zijn jas.

'Dat was eng, hè?'

Ze verroerde zich niet.

'Die politiemans kwam, hè? Omdat mama en Cecil ruziemaakten, toch?'

Ze mompelde ja.

'Dat was eng, hè? Ik zou bang zijn geweest. Als je niet weet wat je mama je broer gaat aandoen of wat je broer je mama gaat aandoen? Zag je de politiemans?'

‘Uh-huh.’

‘En heb je je daarom in je kamer verstopt?’

Ze knikte weer tegen zijn borst.

‘Alles is goed, nu. Het is goed dat dat gebeurd is, want die politiemans heeft mij gebeld. En nu ben ik hier en gaan we zorgen dat het allemaal in orde komt, oké?’

Ze was er nog niet klaar voor om wat dan ook in orde te maken. Hij moest haar vasthouden. Hij wreef over haar rug, de kantige botjes van haar ruggengraat. Ze beefde er een enorme zucht uit. Hij vroeg zich af wat ze dacht. Hij vroeg zich af of ze wenste dat hij haar hier weg zou halen. Of ze zich afvroeg wat voor huis hij had. Wat voor eten hij had. Wat hij met haar zou spelen. Wat voor vader hij zou kunnen zijn.

Hij wist wat voor vader hij was.

Maar hij wist ook dat het fijn was om een klein bang meisje hier vast te houden en sterk en nodig te zijn. Soms was het, als hij kinderen uit een slecht gezin haalde, bijna zwaarder voor hem dan voor het kind zelf. Soms drukten ze zich zo tegen hem aan, en dan dacht hij dat het werk in wezen neerkwam op pure reddingsacties.

Hij droeg haar het huis door en de veranda op. De zon was helemaal op, en de vogeltjes maakten hun zingzangrondes. De agent stond tegen de moeder en Cecil te praten, erkende Petes aanwezigheid met een knikje, keek onder zijn vingernagels en bleef tegen ze praten.

‘Kijk, ik zou jullie allebei in de gevangenis kunnen stoppen. Dat zou ik moeten doen.’ Hij knipoogde naar Pete. ‘Maar, eh...’

‘Pete.’

‘... Pete hier zegt dat jullie beste mensen zijn die alleen wat probleempjes hebben, en dat ik mijn hand over mijn hart moet strijken.’

Hij maakte hun handboeien los, de moeder eerst. De jongen wreef over zijn polsen. De kin van de beschaamde vrouw trilde, maar ze zei niets.

‘Ik wil hier niet terug hoeven komen, begrepen? Als ik dat wel moet, draait er iemand de cel in. En dan bedoel ik als ik morgen terugkom, volgende week of volgende maand. Ik wil hier nóóit meer terugkomen, is dat duidelijk?’

De vrouw knikte. Cecil bleef als verlamd naar de inkepingen in zijn polsen kijken.

‘Gaat het goed daar?’ vroeg de agent aan Pete.

‘Jawel. Bedankt, Eugene.’

De agent tikte zijn hoed aan en liep naar zijn auto, terwijl hij nog een sigaret opstak. Toen hij wegreed, waaide er een grote stofwolk op die over

de veranda dreef en hen omsloot. Pete dekte het gezicht van het meisje af en ging naar binnen.

Pete was een klein jaar daarvoor, in de herfst van 1979, overgekomen uit Missoula om in Tenmile te gaan werken. De meeste mensen die hij daadwerkelijk kende in het stadje en de regio waren zijn cliënten. In Tenmile kende iedereen iedereen of op z'n minst één van hun verwanten, of wist waar ze zich op vrijdagavond graag eens goed gingen bezatten. Tot dusver had Pete zich gedeisd gehouden. Het enige wat iemand die hem buiten het werk om ontmoette van hem wist, was dat hij een kantoor in het gerechtshuisgebouw had, misschien iets met erfdiensbaarheid of waterrechten. Een soort van thesauriergedoe in de kelder.

Maar zijn anonimiteit zou niet van lange duur zijn, dat wist hij. De voorgaande zaterdagavond had hij zowel de jongen als de moeder in de stad de beest uit zien hangen, Cecil in de laadbak van een pick-up met een kapotte honkbalknuppel, en Debbie op een kruk in café de Dirty Shame in een topje met blote rug dat haar scheermesachtige schouderbladen en een overvloedige constellatie aan moedervlekken onthulde. Hij had het weten te vermijden met een van hen te praten, maar Tenmile werd met elke zaak kleiner.

Debbie volgde hem het huis in, liet zich op de bank vallen en begon zachtjes te snikken. Pete ging op een houten stoel bij de deur zitten. In de kamer hing de verschaalde lucht van frisdrank waar de prik af was, en lichaamsgeur. De moeder wierp op gezette tijden een vluchtige blik op hem. Heb medelijden met me. Arme ik. Hengelde naar zijn medeleven.

Laat haar maar even bungelen. Laat haar maar zien hoe goed dat werkt.

Hij stond op en droeg Katie de keuken in, nog steeds tegen zijn borst genesteld. Hij probeerde in het raam hun weerspiegeling op te vangen, maar kon haar niet onderscheiden. Vijf jaar oud en zo licht als een peuter. Hij had evengoed een lange pop in zijn armen kunnen hebben, zo weinig als ze bewoog of woog.

'Heb je honger?'

Ze knikte weer tegen zijn borst. Borden met korsten van opgedroogde mosterd, mayo en ketchup lagen als afgedankte pallets bezaaid over het aanrecht. Fruitvliegjes krioelden boven een schaal met oud fruit, fruit dat hij twee weken geleden misschien wel zelf gekocht had. Jezus, het was het fruit dat hij had gekocht. Godsamme. Je probeert te helpen, en vervolgens geeft zij ze het fruit niet eens. Ze doet niet eens alsof. Je legt fruit voor haar op die schaal en je zegt dat ze de kinderen daarvan moet laten eten

en ze knikt driftig zoals ze op school heeft geleerd als ze weer eens moest nablijven, en bij de weinige baantjes die ze heeft gehad, het enige wat ze ooit heeft geleerd is knikken en ja zeggen. Godsamme. Je kon je voorstellen dat ze zo ook zwanger was geworden. Ja hoor, tuurlijk, het is mijn tijd van de maand niet, maak je geen zorgen, ik word heus niet zwanger. Daar slik ik te veel speed voor. Mijn eierstokken zijn naar de knoppen.

Er lag koude pasta in de gootsteen die er nog min of meer vers uitzag. Hij raakte die aan en hij was nog vochtig. Het rook oké. Hij zette het meisje op een plastic tuinstoel aan de tafel. Ze keek toe hoe hij een kom van de stapel vuile vaat pakte en die afwaste met heet water en een stuk zeep van de vensterbank. Hij waste op dezelfde manier een vork af, grijnsde naar haar. Hij snuffelde nog eens aan de noedels, en prikte de stijve spaghetti toen aan een vork, maar die kwam als een halve basketbal uit de vergiet, dus spoelde hij hem en trok de slierten met zijn handen uit elkaar in een sauspan. Hij doorzocht de keukenkastjes en de koelkast, en schudde uiteindelijk maar gewoon een fles ketchup leeg over de spaghetti en zette het rode zootje op het elektrische fornuis. Het meisje stopte haar knieën onder haar oksels, staarde naar hem terwijl hij de noedels op het vuur omroerde. Toen de pasta siste, droeg hij haar en de stomende kom de woonkamer in. Ze blies er op zijn schoot op, at en hield zich verder stil.

De moeder was opgehouden met huilen en staarde hem grimmig aan.

‘Jullie blijven me maar op de huid zitten met z’n allen,’ zei ze.

‘Ik zit je niet op de huid, Debbie. Je hebt zelf tegen die agent gezegd dat hij me moest bellen.’ Hij dekde de oren van het meisje af. ‘Ik kom niet eens in de buurt van die verdomde huid van je.’

Hij kon het meisje onder zijn handpalmen voelen kauwen.

‘De boel zo uit de hand laten lopen dat de politie komt? Jezus, Debbie.’

Haar kin verkreukelde weer als een blikje. Hij haalde zijn handen van Katies oren en fluisterde dat hij even onder vier ogen met haar moeder moest praten, en ze knikte en blies op haar eten. Schattig meisje. Hij zou haar meenemen. Echt. Hij dekde haar oren weer af.

‘Ik weet het, ik weet het. Het zit me gewoon nooit mee.’ Ze rommelde tussen de rotzooi op en rondom de koffietafel naar iets – een sigaret, waarschijnlijk – en stootte een metalen pijpje op de grond.

‘Daar hebben we het over gehad.’

Ze schoof het pijpje met haar voet onder de bank.

‘Over zelfmedelijden,’ zei hij. ‘Niet over dat pijpje dat je probeert te verstoppen.’

'Je zei dat je me zou helpen,' zei ze, terwijl ze de overvolle tafel met tastende handen afzocht.

'Wat denk je dat ik zonet met die agent heb gedaan? Dat is helpen. Dat is nou helpen,' zei hij.

Ze vond een leeg pakje, drukte het plat, waarbij ze een enorme zucht slaakte.

'Niet genoeg, anders.'

Ze keek naar de afdrukken van de handboeien op haar polsen en begon weer te huilen. Katie draaide spaghetti om haar vork.

'Debbie. Je bent niet de enige die het ooit heeft verkloot. Iedereen heeft zijn eigen sores.' Pete kuste Katies haar. 'Zelfs ik. Ik heb ook problemen, net als jij. Ik bedoel, jeezus, ik ben alleen maar naar Tenmile gekomen om het gezeik dat ik had waar ik zat te ontvluchten.'

Hierop keek Katie hem aan.

'Haal hem hier gewoon weg.' Ze probeerde er nog een paar tranen uit te persen. 'Hij is niet te hanteren.'

'Je kunt hem opvoeden, Debbie.'

'Ik heb een brief van zijn school gehad dat-ie d'r al weken niet is geweest.'

'Daar kunnen we iets aan doen. Waarom vertel je me niet wat er hier thuis aan de hand is.'

Ze wreef over haar gezicht. Wat ze ook had geslikt, begon uitgewerkt te raken en haar spichtige handen klauwden over haar hoofd alsof ze haar schedel in probeerden te graven. Haar benen gingen stilletjes op en neer.

'Je weet best wat er hier aan de hand is. Hij is gek.'

'Ik heb talloze afspraken voor hem gemaakt bij de psychiater in Kalispell...'

'Hij gaat gewoon niet! Wat moet ik daaraan doen. Hij is groter als mij!'

'Je staat best je mannetje, Debbie...'

'Hij haat me.'

'Hij haat je helemaal niet.'

Hij haat haar, dacht Pete. Ik haat haar.

Ze balde haar vuisten en drukte ze tegen haar ogen. Verscheidene momenten lang.

'Oké, Deb. Doe even een beetje rustig aan met je hoofd, wil je?'

'Wat?'

'Je hoofd. Waar je in aan het graven bent.'

Haar kaak werd vierkant en ze schudde haar hoofd.

'Neem hem mee. Neem hem gewoon mee.'

‘Waarheen dan? Waar moet ik hem dan heen brengen, Debbie?’

Zijn handen gleden van Katies oren.

‘Waar je kids ook mee naartoe neemt als je ze weghaalt. Dat is toch je werk? Ik vraag je hem mee te nemen. Doe je fucking werk. Ik ben een belastingbetaler.’

Katie draaide zich om om hem aan te kijken, gealarmeerd. Met een tikje verlangen in haar ogen, ook. Zou hij haar hier weghalen. Haar met hem meenemen.

‘Niemand gaat ergens heen.’ Hij legde zijn handen weer over haar oren. ‘Ik weet niet wat jij denkt dat ik doe, maar ik kan je wel vertellen: de wereld loopt niet over van de mensen die staan te trappelen om jouw kinderen op te voeden.’

‘Zijn oom dan.’

Net op dat moment kwam Cecil binnen. Luchtbuks in zijn hand. Pete hevelde Katie over naar de ligstoel en ging staan. De jongen zette de luchtbuks tegen de bank. Hij droeg een rugzak, had een uitdrukingsloos gezicht en zware oogleden, en de gedachte schoot door Pete heen dat Debbie waarschijnlijk als een bezetene had gezopen toen ze zwanger van hem was. Moest hem per se Cecil noemen, nota bene. En nu dit verknipte figuur.

‘Ik ga weg,’ zei hij. ‘Je kunt me vergeten, verder.’

‘Wacht nou eens even...’ begon Pete.

‘Ga dan!’ krijste Debbie, overdreven hard gezien de situatie. ‘Laat me dan achter! Laat me maar achter zonder een man in huis!’

‘Debbie...’ zei Pete.

‘Ondankbaar stuk stront dat je bent!’

‘Fuck you!’ brieste Cecil, en hij glipte langs Pete en greep zijn moeder bij haar haar beet. Ze schreeuwden allebei, Debbie schopte hem in zijn kruis, en hij slaakte een lage kreun, liet haar los en liet zich op zijn knieën vallen.

‘Oké, oké, zo is het genoeg!’ brulde Pete, maar de jongen stond gauw op en sloeg haar met zijn vuist in het gezicht. Ze struikelde met zwaaiende armen naar achteren en viel tegen de televisie aan, die op de punt van de betegelde schouw viel en als een ei openbarstte. Er rees een snotterige tentakel van rook op uit de beeldbuis. De jongen dook op haar af, maar Pete duwde hem tegen de grond en zette zijn knie midden op zijn rug.

‘Naar buiten!’ riep hij tegen Debbie. ‘Schiet op!’

Ze hield haar hand voor haar oog, alsof de pijn eindelijk was doorgedrongen en haar nog woedender maakte. Ze deed een stap naar achteren

om een aanloop te nemen en haar zoon tegen zijn hoofd te schoppen. Pete greep naar haar heen, maar ze hinkelde buiten zijn bereik. Pete wees naar de achterkant van het huis.

‘Eruit, godverdomme, of ik bel de politie.’

‘Stuk stront dat je bent!’

‘Debbie! Wegwezen, of de politie weer! Je mag zelf kiezen.’

Ze luisterde niet. Cecil worstelde en schreeuwde, en Pete drukte zijn knie harder neer – maar toen pakte Katie de lange vingers van haar moeder bij elkaar en trok haar mee, en Debbie volgde haar de kamer uit, terwijl ze Cecil een hoerenjong, hoerenjong noemde, en een hand tegen haar huilende oog drukte.

Het was nog geen twaalf uur en er waren weinig mensen op de been op het plein in Tenmile, het Rimrock County Courthouse of in de winkels. De enige die ze zagen toen ze over het spoor en daarna de rivier reden, was een man die stond te tanken bij het benzinstation als je het stadje uit reed. Ze waren al gauw op een smal, dichtbegroeid dennenlaantje dat uitkwam op gemaaide weides. Pete draaide een onverharde weg in die kort daarop een zooi vermalen aarde werd en ze suf schudde in hun stoel, tot ze voor een witte boerderij stopten. Hun vlees en oren zoemden in de plotselinge stilte. Uit het zicht, boven in een vlaggenmast, wapperde een Amerikaanse vlag in de wind.

De lelijke bult op Cecils kop gloeide als een kooltje. Zijn neus piepte. Hij greep zijn luchtbuks vast. Pete had ermee ingestemd dat hij die mee mocht nemen, alleen maar om hem het huis uit te krijgen.

‘Die kun je hier niet meenemen,’ zei Pete.

Cecil staarde recht voor zich uit.

‘Luister nou,’ zei Pete. ‘Dit is niet voorgoed. Je gaat terug naar huis.’

‘Vergeet het maar.’

‘Je moeder is je moeder.’

‘Ik snijd haar kut eruit. Hoe klinkt dat?’ vroeg Cecil.

Pete wreef over zijn gezicht.

‘Dat klinkt verdomme afschuwelijk, Cecil. Zo kun je niet praten. Niet hier.’

‘Hoe niet?’

‘Als een psychopaat.’

‘Ik ben geen psychopaat.’

‘Oké, moet je horen. Kijk me aan.’ Cecil draaide zich om. ‘Ik moet weten dat je je fatsoenlijk zult gedragen bij die mensen. Ze zitten niet op

ellende te wachten, en ik wil niet dat jij ze die bezorgt. Ze willen helpen.'

'Zet me maar gewoon af bij de snelweg.'

'Je weet best dat ik dat niet kan doen. Laten we jou en je moeder nou eerst maar eens een tijdje bij elkaar vandaan houden en dan, als iedereen een beetje is afgekoeld, kijken of we een oplossing kunnen verzinnen.'

Cecil hield zijn handpalm omhoog. Het zal wel. Fuck you, Pete.

Pete stapte uit. Het huis stond een eindje achter het hek en de vlaggenmast, erachter stonden bijgebouwen, en daar weer achter lag een leeg weiland. Cecil bleef zitten waar hij zat. Pete liep het hek door en over het pad langs een trellis naar het huis. Een vorstelijke oude jachthond baste zich bewust van zijn verantwoordelijkheden toen hij naderde, maar hij kwam niet overeind uit het hondenhok. Pete was bijna bij de voordeur toen een oudere man de garage uit kwam, zijn handen afvegend aan een rode lap die hij in zijn achterzak propte voor hij Petes uitgestoken hand schudde. De grote witte snor van de man stak als een paar hoorns in punten uit. Pete en hij wisselden begroetingen uit, en keken in de richting van de jongen.

'Bedankt hiervoor,' zei Pete.

'Geen probleem.'

Het beschorte vrouwtje stak haar hoofd om de voordeur, zo blozend en vrolijk als een kabouter, zei *howdy* en dat ze niet naar buiten kon komen, dat ze net op het punt stonden jam in potten te gieten, maar of Pete er één wilde hebben. Pete zei natuurlijk, en draaide zich weer om naar Cloninger.

'Daar zit-ie, in de auto,' zei Pete.

'Hebben we te maken met een verlegen jongen of een stoere bink?'

'Tegenover volwassen mannen is hij behoorlijk gedwee. Maar hij en zijn moeder liggen flink met elkaar overhoop.'

Cloninger vouwde zijn vingers in elkaar, liet ze onder zijn riem hangen en hield zijn asgrijze hoofd scheef naar Pete.

'Hij heeft een strafblad, maar daar staan alleen stiekeme vergrijpen op. Brandstichting. Inbraak. Hij was een van die knullen die afgelopen voorjaar voor het basketbalstadion in pick-ups inbraken,' zei Pete. 'Hij is ouder en groter dan dat joch van Rossignol dat je de vorige keer in huis hebt genomen, maar volgens mij blaft-ie harder dan-ie bijt. Maar, dat gezegd hebbende, je weet het nooit. Je zou je handen best eens aan hem vol kunnen hebben,' zei Pete.

'Aha.'

'Ik weet eigenlijk gewoon niet hoe hij zich in een andere omgeving zal

gedragen. De eerste paar dagen rustig, waarschijnlijk, en daarna zullen we moeten handelen naar bevind van zaken?’

‘Zijn het christenen?’

‘Verre van.’

Cloninger knikte.

‘Ik vind het vreselijk om het te moeten vragen, maar hoelang kun je hem op z’n hoogst houden?’ vroeg Pete.

Cloninger haalde zijn vingers uit elkaar, en haalde een kleine zwarte agenda en een potloodje uit de zak van zijn overhemd. Hij bladerde door het boekje tot hij was waar hij moest zijn. Hij kneep met zijn ogen, zonder bril.

‘We gaan over twee weken naar Plain, naar Marta’s zus. Als hij zich gedraagt, mag hij best mee.’

‘Nèh. Voor die tijd regel ik wel wat. Er is een oom. Ik had gewoon de tijd niet.’

‘Okidoki,’ zei Cloninger, terwijl hij zijn agenda en potlood terugstopte. ‘Laten we hem dan maar eens installeren.’

‘Eén ding,’ zei Pete, en hij raakte Cloningers elleboog aan. ‘Hij zal natuurlijk niet dankbaar zijn voor jullie gastvrijheid. Maar accepteer alsjeblieft mijn dankbaarheid.’

Cloninger klopte Pete op zijn schouder.

‘We zullen hem voedsel en onderdak geven, lichaam en geest.’

Vanuit de auto zag Cecil hoe de man Petes schouder vastpakte en zijn hoofd naar hem toe boog, alsof ze samen stonden te bidden. En toen stonden Pete en de man ineens bij de deur en maakten ze het portier open; Cecil werkte mee, gaf Pete zijn luchtbuks, schudde de man de hand, en toen waren ze al in zijn huis dat een wolk van zoet vocht was en de hond snuffelde aan zijn kruis, en de moeder kneep in zijn hand, en hun kinderen die op een rijtje gingen staan om hem te begroeten, en dit gebeurde echt. Pete was de deur al uit met een pot jam, en ze lieten Cecil een kale kamer zien en waar hij zijn spullen moest laten. Toen gingen ze aan tafel om te eten. Hij was precies op tijd voor de lunch, zeiden ze, alsof het voorbestemd was, en de hond bleef onder de tafel maar aan zijn broekspijp snuffelen, hoewel hij zijn voeten wegtrok en probeerde hem weg te jagen met zijn hand.